

חלק ה - פרשת כי תשא		
מחוק מדבש	וילנא	יום
קכב-קכח	קפט ע"ב	ראשון
קכח-קלד	קצ ע"א	שני
קלד-קמ	קצ ע"ב	שלישי
קמ-קמה	קצא ע"א	רביעי
קמה-קנ	קצא ע"ב	חמישי
קנ-קנה	קצב ע"א	שישי
קנה-קס	קצב ע"ב	שבת

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש עם פרוש

עלון מס' 205 | פרשת בראשית תשפ"ג

יו"ל בעדהשי"ת ע"י מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

הלומד בקדושה וטהרה נבראים מכך רקיעים חדשים, ומקיים את העולם

בְּרֵאשִׁית, רַבִּי שְׁמֵעוֹן פֶּתַח (ישעיה נא טז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ, פְּמָה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוּרִייתָא יִמְמָא וְלִילִיָא, בְּגִין דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיית לְקַלְהוֹן דְּאַנּוֹן דְּמַתְעַסְקִי בְּאוּרִייתָא, וּבְכָל מְלָה דְּאַתְחַדֵּשׁ בְּאוּרִייתָא עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא, עֲבִיד רְקִיעָא חֲדָא.

הקב"ה הסתכל בתורה ד' פעמים ואמר וואח"כ ברא את העולם

תָּא חֲזִי, בְּאוּרִייתָא בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וְהָא אוֹקְמוּה דְּכְתִיב (שם ח ל) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֲמוֹן, וְאַהֲיָה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם, וְאַיְהוּ אֶסְתַּפַּל בְּה זְמַנָּא וְתַרִּין וְתַלְתָּא וְאַרְבַּע זְמַנִּין,

מתוך מדבש

הלומד בקדושה וטהרה נבראים מכך רקיעים חדשים, ומקיים את העולם

בְּרֵאשִׁית התחיל רבי שמעון במלת בראשית אף שאינו מפרשו כאן, לפי שלקמן (דף ה סע"א) מסיק שהקב"ה לא ברא את התורה עד דאסתכל בה זמנא ותריין, ושם מפרש את הפסוק בראשית. רַבִּי שְׁמֵעוֹן פֶּתַח לפרש מה שכתוב וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ ובצל ידי כסיתוך לנטוע שמים וליסוד ארץ, ותחלה מקדים ואמר פְּמָה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוּרִייתָא יִמְמָא וְלִילִיָא כמה צריך האדם להשתדל דהיינו לעיין ולחדש בתורה ביום ובלילה, כי הקב"ה אהוב כשמחדשים חדושי תורה, בְּגִין דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיית לְקַלְהוֹן דְּאַנּוֹן דְּמַתְעַסְקִי בְּאוּרִייתָא לפי שהקב"ה שומע ומאזין לקולם של העוסקים בתורה, וּבְכָל מְלָה דְּאַתְחַדֵּשׁ בְּאוּרִייתָא ובכל דבר שנתחדש בסתרי תורה כדלקמן, ור"ל שיש באדם יכולת לחדש בתורה מה שלא ניתן רשות למשה רבינו לגלות, וכשמתחדש חידוש כזה עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּאַשְׁתַּדַּל

בְּאוּרִייתָא על ידי מי שמשתדל בעסק התורה, ובכל חידוש עֲבִיד רְקִיעָא חֲדָא עושה הקב"ה ממנו רקיע אחד, כי כמו שנברא העולם על ידי אותיות התורה, כן הלומד בקדושה וטהרה, על ידי תורתו נעשים ונבראים רקיעים חדשים (שהם סוד אורות מקיפים כדלקמן), וגם הוא מקיים את העולם בתורתו.

(הקדמת הוהר דף ד ע"ב, ובכיוורינו כרך א עמ' נו-נח)

הקב"ה הסתכל בתורה ד' פעמים ואמר וואח"כ ברא את העולם

תָּא חֲזִי, בְּאוּרִייתָא בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא הקב"ה ברא את העולם בהתורה וְהָא אוֹקְמוּה והרי ביארו חז"ל (נז"ל רפ"א), דְּכְתִיב וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֲמוֹן אל תקרי אמון אלא אומן, כי התורה היתה כלי אומנתו של הקב"ה, וְאַהֲיָה שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם שהקב"ה השתעשע בהתורה כל יום, וְאַיְהוּ אֶסְתַּפַּל בְּה זְמַנָּא וְתַרִּין וְתַלְתָּא וְאַרְבַּע זְמַנִּין, וּלְבַתַּר אָמַר לוֹן והקב"ה הסתכל בהתורה פעם ושתיים ושלש וארבע פעמים, ואחר

וּלְבַתֵּר אָמַר לוֹזֵן, וּלְבַתֵּר עֶבֶד בַּה עֲבִידְתָּא, לְאוּלְפָּא לְבַנֵּי נִשְׂא דְלֵא יִיתוּן לְמַטְעֵי בַּה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב כח כו) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וּלְקָבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אַנּוּן, דְּכַתִּיב אִז רָאָה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינָה, וְגַם חִקְרָה, בְּרָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַה דְּבָרָא. וְעַד לָא אִפִּיק עֲבִידְתִּיה, אָעִיל אַרְבַּע תְּבִין בְּקַדְמִיתָא, דְּכַתִּיב בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֵת, הָא אַרְבַּע, וּלְבַתֵּר הַשְּׁמַיִם, אַנּוּן לְקָבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין דְּאֶסְתַּפֵּל קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאוּרִיתָא עַד לָא יִפִּיק עֲבִידְתִּיה לְאוּמָנוּתִיה.

רשב"י גילה תורתו בלשון תרגום כרי להכניע הקליפות בלשונם

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, הָאִי קָרָא אֵית לְאֶסְתַּפֵּלָא בֵּיה, דְּכָל מָאן דְּאָמַר אֵית אֱלֹהָא אַחְרָא, אֲשַׁתְּצִי מַעְלָמִין, כְּמָה דְּאֶתְמַר (ירמיה י"א) כְּדָנָא תֵּאמְרוּן לְהוֹם, אֱלֹהֵיָא דֵי שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ, יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תַּחְתּוֹת שְׁמַיָּא אֱלֹהֵי, בְּגִין דְּלִית אֱלֹהָא אַחְרָא, בַּר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחְדוּדֵי, וְהָאִי (דף ט ע"ב) קָרָא אֵיהוּ תְּרַגּוּם, בַּר מְמַלְה דְּסוּף קָרָא, אִי תִימָא בְּגִין דְּמִלְאֲכִין קַדִּישִׁין לָא נִזְקְקִין לְתְּרַגּוּם וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעֵן בֵּיה, מְלָה דָא

מתוק מדבש

רשב"י גילה תורתו בלשון תרגום כרי להכניע הקליפות בלשונם

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה שְׁכָתוּב בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִי"ם, הִנֵּה הָאִי קָרָא אֵית לְאֶסְתַּפֵּלָא בֵּיה פְּסוּק זֶה כֹּל אָדָם צָרִיךְ לְהַתְּבוּנָן בּוֹ, וּלְדַעַת שְׁהֵאֱלֹהִי"ם בְּרָא אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, דְּכָל מָאן דְּאָמַר אֵית אֱלֹהָא אַחְרָא, אֲשַׁתְּצִי מַעְלָמִין שְׁכַל מִי שְׁאוּמַר שִׁישׁ אַל אַחַר, יִהְיֶה נֹכַרְת מִן הָעוֹלָם, כְּמָה דְּאֶתְמַר כְּמוֹ שְׁנֵאמַר כְּדָנָא תֵּאמְרוּן לְהוֹם (כך הוא נפסוק לפנינו) פִּירוּשׁוֹ, כִּי יִרְמִיּוּ הַנְּבִיאִים אֲמַר לְיִשְׂרָאֵל שְׁבִגוּלָה, שִׁיאֲמַרְוּ לְהַאֲמוּת הָעוֹבְדִים לְצַבֵּא הַשְּׁמַיִם בְּלִשׁוֹנָם בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוּם, אֱלֹהֵיָא דֵי שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ אֱלֹהִים וְהֵם לֹא בְּרָאוּ אֵת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תַּחְתּוֹת שְׁמַיָּא אֱלֹהֵי הֵם יִהְיוּ נֹאבְדִים מִן הָאָרֶץ וּמִן תַּחַת הַשְּׁמַיִם הָאֵלֹהִים שְׁבִרָא הַקְּב"ה, וּמִפְּרֵשׁ בְּסוּף הַמֵּאמַר, שְׁעִלִּיהֶם נֵאמַר וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ, בְּגִין דְּלִית אֱלֹהָא אַחְרָא בַּר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחְדוּדֵי כִּי אֵין אֱלֹהֵי אַחַר רַק הַקְּב"ה לְבָדוּ, וְהָאִי (דף ט ע"ב) קָרָא אֵיהוּ תְּרַגּוּם, בַּר מְמַלְה דְּסוּף קָרָא פְּסוּק זֶה הוּא לְשׁוֹן תְּרַגּוּם, חוּץ מֵהַמְּלָה שֶׁל סוּף הַפְּסוּק, שְׁהִיא מֵלַת "אֱלֹהִים", אִי תִימָא בְּגִין דְּמִלְאֲכִין קַדִּישִׁין לָא נִזְקְקִין לְתְּרַגּוּם וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעֵן בֵּיה אִם תֵּאמַר לְכַךְ פְּסוּק זֶה נֵאמַר בְּלִשׁוֹן תְּרַגּוּם לְפִי שְׁמֵלֵאכִים הַקְּדוּשִׁים אֵין נִזְקָקִים לְתְּרַגּוּם, וְלֹא רוֹצִים לְדַעַת אוֹתוֹ, (ור"ל כִּי כְּשִׁמְעִים מִי שְׁמַדְנַר נִלְשׁוֹן תְּרַגּוּם

כך אמר אותה, ולבֵּתֵר עֶבֶד בַּה עֲבִידְתָּא ואחר כך עשה בה את בריאת העולם, לְאוּלְפָּא לְבַנֵּי נִשְׂא דְלֵא יִיתוּן לְמַטְעֵי בַּה לְלַמֵּד לְבַנֵּי אָדָם שְׁלֹא יְבוּאוּ לְטַעוֹת בַּה, וְר"ל אִם הַקְּב"ה הִסְתַּכַּל בְּתוֹרָה אַרְבַּע פַּעַמִּים, אֲנוּ בְּנֵי אָדָם עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, וּמִבְּיַא רֵאִיָּה שְׁהַקְּב"ה הִסְתַּכַּל בְּתוֹרָה אַרְבַּע פַּעַמִּים כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וּמִפְּרֵשׁ וּלְקָבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אַנּוּן כְּנִגְדַּ מַה שְׁנוֹכַר כַּאֲן אַרְבַּעַ עֲנִינִים, דְּכַתִּיב אִז רָאָה א', וַיִּסְפְּרָה ב', הַכִּינָה ג', וְגַם חִקְרָה ד', כְּנִגְדַּם בְּרָא קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מַה דְּבָרָא הֵינְנוּ אֵת אַרְבַּעַ יְסוּדוֹת אֵשׁ רוּחַ מִים עֶפֶר הַכּוֹלָלִים אֵת כֹּל הַבְּרִיאָה. אִי נְמִי אֵת אַרְבַּעַ עוֹלָמוֹת אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יִצְרָה עֲשִׂיה. אִי נְמִי אַרְבַּעַ פְּרָצוּפֵי חֲכָמָה וּבִינָה וְתַפְאַרְת וּמִלְכוּת.

וכמו כן מצינו ועד לָא אִפִּיק עֲבִידְתִּיה, אָעִיל אַרְבַּע תְּבִין בְּקַדְמִיתָא שעד שלא הוציא הקב"ה מלאכת הבריאה, הכניס וכתב ארבע תיבות תחלה, דְּכַתִּיב בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֵת, הָא אַרְבַּע הֵרִי יֵשׁ כַּאֲן אַרְבַּע תִּיבוֹת, וּלְבַתֵּר הַשְּׁמַיִם ואחר כך ברא את השמים, אַנּוּן לְקָבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין דְּאֶסְתַּפֵּל קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאוּרִיתָא עַד לָא יִפִּיק עֲבִידְתִּיה לְאוּמָנוּתִיה אֱלֹהִים הַאֲרַבַּע הַתִּיבוֹת הֵם כְּנִגְדַּם אַרְבַּע פַּעַמִּים שְׁהִסְתַּכַּל הַקְּב"ה בְּתוֹרָה עַד שְׁלֹא הוֹצִיא מַעֲשִׂיו דֵּהֵינְנוּ מַעֲשֵׂה הַבְּרִיאָה לְפִי אוּמָנוּתוֹ הַרְּאוּי לוֹ.

(הקדמת הזוהר דף ה ע"א, ובכיאורינו כרך א עמ' סו)

יאות היא למימר בלישנא קדישא, בגין דישמעון מלאכין קדישין ויהון נזקקין לאודאה על דא, אלא ודאי בגין פך פתיב תרגום, דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין, ולא יקנאון פבר נש לאבאשא ליה, בגין דבהאי קרא בכללא אנון מלאכין קדישין, דהא אנון אלהים אקרונ, ובכללא דאלהים הו, ואנון לא עבדו שמיא וארקא.

חסידים הראשונים הכינו מים לנטילת ידיים סמוך למטתם

הכי הו עבדי חסידי קדמאי, נטלא דמיא הו יחבי קמיהו, ובזמנא דמתערי בליליא אסחן ידיהו, וקיימי ולעאן באורייתא, ומברכי על קריאתה, וכד תרנגולא קרי, פדין פלגות ליליא ממש, וכדין קדשא בריה הוא אשתכח עם צדיקייא בגנתא דעדן, ואסיר לברכא בידין מסואבות ומזהמות, וכן פל שעתא.

בגין דבשעתא דבר נש נאים, רוחיה פרחא מניה, ובשעתא דרוחיה פרחא מניה רוחא מסאבא זמין ושריא על ידוי ומסאב לון, ואסיר לברכא בהו בלא נטילה.

מתוך מדבש

הראשונים כשהלכו לישון, נטלא דמיא הו יחבי קמיהו כלי עם מים נתנו והכינו לפני מטתם, ובזמנא דמתערי בליליא אסחן ידיהו ובשעה שנתעוררו משינתם בלילה נטלו ידיהם, וקיימי ולעאן באורייתא וקמים ועוסקים בתורה, ומברכי על קריאתה ומברכים על קריאתה ברכת התורה, ואמר עוד וכד תרנגולא קרי פדין פלגות ליליא ממש וכשהתרנגול קורא אז הוא חצות לילה ממש, (וגי אור הלבנה, ומברכין על קריאת תרנגולא ומברכים על קריאת התרנגול, דהא בשעתא דתרנגולא קרי פדין הוא פלגות ליליא כי בשעה שהתרנגול קורא אז הוא חצות לילה), וכדין קדשא בריה הוא אשתכח עם צדיקייא בגנתא דעדן ואז בחצות לילה הקב"ה נמצא עם הצדיקים בגן עדן. ומפרש מדוע צריך האדם ליטול ידיו מיד כשמתעורר משינתו, ואסיר לברכא בידין מסואבות ומזהמות אסור לברך בידים טמאות ומזוהמות, ומיד כשהוא קם צריך לברך, וכן פל שעתא וכן בכל שעה אסור לברך בידים טמאות, והיינו כשיוצא מבית הכסא כדמפרש ואזיל.

ומפרש מדוע ידי האדם טמאות כשקם משינתו ואמר בגין דבשעתא דבר נש נאים רוחיה פרחא מניה לפי שבשעה שהאדם ישן, רוחו יוצא ממנו ופורח למעלה, ובשעתא דרוחיה פרחא מניה ובשעה שרוחו פורח ממנו, רוחא מסאבא זמין ושריא על ידוי ומסאב לון רוח הטומאה מזומנת ושורה על ידיו ומטמא אותם (ור"ל כשאלס יסן שורה רוח הטומאה על כל גופו, וכשמתעורר משינתו נשאר רק על אצבעות הידים ומטמא אותם, כי נקנות

מאוס הוא צעיניהם, ואינם רואים לשמוע, אבל אם ירצו לשמוע הם מצינים, כי הלל רבי שמעון היה מדבר בלשון תרגום, ומלאכים היו באים לשמוע, והטעם שרבי שמעון דיבר בלשון תרגום, הוא כדי להכניע את הקליפות בלשונם), ושואל, אם כן מלה דא יאות היא למימר בלישנא קדישא את הפסוק הזה "כדנה תאמרן להום וגו'" היה ראוי לומר בלשון קודש, בגין דישמעון מלאכין קדישין ויהון נזקקין לאודאה על דא כדי שישמעו אותו מלאכים הקדושים ויהיו נזקקים להודות על זה, שאלוה שלא עשה שמים וארץ יאבד, ומשיב אלא ודאי בגין פך פתיב תרגום דלא נזקקין ביה מלאכין קדישין אלא ודאי לכן כתיב תרגום שלא נזקקים לו מלאכים הקדושים, ולא יקנאון פבר נש לאבאשא ליה וכדי שלא יקנאו באדם להרע לו, ור"ל שלא יקטרגו עליו על עונותיו, בגין דבהאי קרא בכללא אנון מלאכין קדישין לפי שבפסוק זה גם המלאכים הקדושים הם בכלל, דהא אנון אלהים אקרונ, ובכללא דאלהים הו, ואנון לא עבדו שמיא וארקא כי גם המלאכים נקראים אלהים, והם בכלל שם אלהים, והם לא עשו את השמים והארץ, אם כן מה שכתוב יאבדו מארעא ומן תחות שמיא אלה, נאמר גם עליהם, לכן כתיב בלשון תרגום שלא יבינו זאת ולא יקטרגו עלינו.

(הקדמת הוהר דף ט ע"א-ע"ב, ובביאורינו כרך א עמ' קכ-קכב)

חסידים הראשונים הכינו מים לנטילת ידיים סמוך למטתם

הכי הו עבדי חסידי קדמאי כך היו עושים חסידים

ענין נטילת ידים ביציאה מבית הכסא

וְאִי תִימָא אִי הָכִי הָא בִּימָמָא דְלָא נָאִים וְלֹא פִּרְח רוחיה מְנִיָּה, וְלֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ רוּחָא מְסֻאָבָא, וְכַד עָאֵל לְבֵית הַפְּסָא לֹא יִבְרַךְ וְלֹא יִקְרָא בְּתוֹרָה אֶפְלוּ מְלָה חֲדָא עַד דְּיִסְחֵי יְדוּי, וְאִי תִימָא בְּגִין דְּמְלוּכְלָכִים אֲנֹן, לֹאוּ הָכִי הוּא, בְּמָה אֶתְלַכְלְכוּ, אֶלָּא ווִי לְבַנֵּי עֲלֵמָא דְלֹא מְשַׁגְיַחִין וְלֹא יְדַעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן, וְלֹא יְדַעִי עַל מַה קְיִימָא עֲלֵמָא, רוּחָא חֲדָא אֵית בְּכָל בֵּית הַפְּסָא דְעֲלֵמָא, דְשְׂרִיא תְּמָן וְאֶתְהַנֵּי מֵהָהוּא לְכְלוּכָא וְטַנוּפָּא, וּמִיָּד שְׂרִי עַל אֲנֹן אֶצְבָּעֵן דִּידוּי דְבַר נֶשׁ.

נטילת רשות מהאבות קודם כניסה לבית הכנסת

תָּא חֲזִי עֵיטָא לְבַר נֶשׁ פִּד אֵיהוּ סְלִיק בְּלִילְיָא עַל עֲרְסִיָּה, בְּעֵי לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מְלֻכוּתָא דְלַעֲיִלְיָא

מתוק מדבש

זה נודע וכד עאל לבית הפסא לא יברך ולא יקרא בתורה אפלו מלה חדא עד דיסחי ידווי כשנכנס האדם לבית הכסא אין לו לברך ולא לקרוא בתורה אפילו דבר אחד, עד שיטול את ידיו, ומה הטעם וְאִי תִימָא בְּגִין דְּמְלוּכְלָכִים אֲנֹן אם תאמר שצריך ליטול ידיו לפי שנתלכלכו, לֹאוּ הָכִי הוּא בְּמָה אֶתְלַכְלְכוּ אינו כן כי במה נתלכלכו, ור"ל אינו מוכרח שיתלכלכו, אם כן למה צריך ליטול ידיו, ומשיב אֶלָּא ווִי לְבַנֵּי עֲלֵמָא דְלֹא מְשַׁגְיַחִין וְלֹא יְדַעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן, וְלֹא יְדַעִי עַל מַה קְיִימָא עֲלֵמָא ווִי לְבַנֵּי הָעוֹלָם שאינם מתבוננים ואינם יודעים בכבוד קונם, ולא יודעים על מה העולם עומד, רוּחָא חֲדָא אֵית בְּכָל בֵּית הַפְּסָא דְעֲלֵמָא דְשְׂרִיא תְּמָן, וְאֶתְהַנֵּי מֵהָהוּא לְכְלוּכָא וְטַנוּפָּא רוּחַ טוּמְאָה אחת יש בכל בית הכסא שבעולם, ששורה שם ונהנה מהלכלוך והטנוף אשר שם, וּמִיָּד שְׂרִי עַל אֲנֹן אֶצְבָּעֵן דִּידוּי דְבַר נֶשׁ ומיד כשהאדם נכנס שם שורה רוח הטומאה על אצבעות ידיו של האדם, ולכן כשיוצא משם צריך ליטול ידיו להעביר מהם רוח הטומאה, (וסוד הדצר כי כשאדם נכנס לבית הכסא הוא יורד אל הקליפות להשפיעם המומר העכור, לכן שורה הקליפה על ידיו ורין נטילה).

(הקדמת הוהר דף י ע"ב, ובביאורינו כרך א עמ' קלג-קלד)

נטילת רשות מהאבות קודם כניסה לבית הכנסת

תָּא חֲזִי בא וראה עֵיטָא לְבַר נֶשׁ פִּד אֵיהוּ סְלִיק בְּלִילְיָא עַל עֲרְסִיָּה עצה לאדם כשהולך לישון בלילה על מטתו, בְּעֵי לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מְלֻכוּתָא דְלַעֲיִלְיָא

יש להטומאה יותר לחזיה), וְאֶסִיר לְבִרְכָא בְּהוּ בְּלֹא נְטִילָה ולכן אסור לברך בידים טמאות בלא נטילה.

לפי גירסת ספר אור הלכנה, בא לבאר מדוע חסידים הראשונים היו מכינים כלי עם מים לפני מטתם, ואמר בְּגִין קָף מְפִנֵי שְׂרוּחַ הַטוּמְאָה שורה על הידים כשמתעורר משנתו, לכן אֶסִיר לְמִיָּהָ אֲרַבְעָא אֲמִין בִּידֵין מְזוּהָמִין אֶסִיר לִלְכַת ד' אֲמוֹת בִּידִים מְזוּהָמוֹת וְטַמְאוֹת, וְתוּ דְאֶתְחַיֵּיב לְשִׁמְיָא וְעוֹד שֶׁהוֹלֵךְ ד' אֲמוֹת בִּידִים טַמְאוֹת חַיִּיב מִיתָה לְשִׁמְיָא, מֵאִי טַעְמָא מְהוּ הַטַּעַם, וְאִמְר בְּגִין דְאֵיתִי אֱלֹהָא אַחְרָא בִּידוּי לְפִי שֶׁנֶּחֱשַׁב לוֹ כְּאִילוּ מְבִיא אֱלֹהִים אַחַר בִּידוּי וְעוֹבְדוֹ, וּבְגִין אֵלִין פְּתִיב וּבִשְׂבִיל אֱלֹהִים (אִיזוֹ יצ' ו) יִשְׁלִי אֱלֹהִים לְשׁוּדְרֵיהֶם לְפַעֲמִים יֵשׁ שְׁלוֹם הַשְׁוֹדְרֵים הַשׁוֹכְנִים בְּאֵהָלִים, וּבְטַחָחוֹת לְמַרְגְּזֵי א"ל וִישׁ מִשְׁכָּנוֹת בְּטוּחוֹת לְמַרְגְּזֵי א"ל, וְאֶשֶׁר הִבִּיא אֱלֹהִים בְּיָדוֹ וְגַם לְמִי שֶׁמְבִיא אֱלֹהִים בִּידוֹ, וּמִפְרֵשׁ וּמֵאֵן מַרְגְּזֵי א"ל מִי הוּא הַמַּרְגֵּז לְהַקְבִּי"ה, אֵינֹן דְאֶתְיִין אֱלֹהָא אַחְרָא עַל יְדוּי אֱלֹהִים שֶׁלֹּא נִטְלוּ יְדֵיהֶם בְּקוֹמָם מִשִּׁנְתָם, שֶׁנֶּחֱשַׁב לָהֶם כְּאִילוּ מְבִיאִים אֱלֹהִים אַחַר עַל יְדֵיהֶם, ווִי לְדָא דְאֶתְחַיֵּיב מִיתָה לְשִׁמְיָא ווִי לֹזָה שֶׁמִּתְחַיֵּיב מִיתָה לְשִׁמְיָא, וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהַכִּין כְּלִי עִם מֵיִם כְּדִי שִׁיטוֹל יְדָיו סָמוּךְ לְמַטָּהוּ.

(הקדמת הוהר דף י ע"ב, ובביאורינו כרך א עמ' קלג-קלד)

ענין נטילת ידים ביציאה מבית הכסא

הכסא

וְאִי תִימָא וְאִם תִּאמַר אִי הָכִי אִם כֵּן שֶׁאִמַרְתָּ שֶׁבַעַת הַשִּׁנָּה שוֹרָה רוּחַ הַטוּמְאָה עַל יְדֵי הָאָדָם, הָא בִּימָמָא דְלֹא נָאִים וְלֹא פִּרְח רוחיה מְנִיָּה וְלֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ רוּחָא מְסֻאָבָא הֲלֹא בְּיוֹם כְּשֶׁאִין הָאָדָם יֵשֵׁן, שֶׁאִז אִין רוּחוֹ פוֹרַח מִמֶּנּוּ, וְאִין רוּחַ הַטוּמְאָה שוֹרָה עֲלָיו, וְעַם כָּל

בְּלֶבָא שְׁלִים, וְלֹא־קְדָמָא לְמַמְסַר קַמִּיה פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשִׁיהּ, וּמִיַּד אֲשַׁתְּזִיב מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן, וּמִכָּל רוּחִין בִּישׁוּן, וְלֹא שְׁלֹטִין עָלֶיהָ.

וּבְצַפְרָא פֻד קָם מַעֲרִסִיהּ, בְּעֵי לְבָרְכָא לְמַאֲרִיהּ, וְלִמְיַעַל לְבֵיתֶיהָ, וְלִמְסַגְד קַמִּי הִיכְלִיהּ בְּדַחִילוֹ סְגִיא, וּבִתֵּר פֶּן יִצְלִי צְלוֹתֶיהָ, וְיִסַּב עֵיטָא מֵאֲנוּן אֲבָהֶן קִדְיִשׁוּן, דְּכֹתִיב (תהלים ה ח) וְאֲנִי בְּרַב חֲסִדָּךְ אָבוּא בֵּיתְךָ, אֲשַׁתְּחֹה אֶל הִיכַל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֲתֶךָ, וְהִכִּי אוֹקְמוּהָ, לֹא לְבַעֲי לִיהּ לְבַר נֶשׁ לֹא־עֲלָא לְבִי פְנִישְׁתָּא, אֶלָּא אִי אֲמַלִּיךְ בְּקִדְמִיתָא בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בְּגִין דְּאֲנוּן תְּקִינּוּ צְלוֹתָא לְקַמִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב וְאֲנִי בְּרֹב חֲסִדָּךְ אָבוּא בֵּיתְךָ דָּא אֲבָרְהָם, אֲשַׁתְּחֹה אֶל הִיכַל קִדְשֶׁךָ דָּא יִצְחָק, בִּירְאֲתֶךָ דָּא יַעֲקֹב, וּבְעֵי לֹא־כִלְלָא לֹוֹן בְּרִישָׁא, וּבִתֵּר פֶּן יִיעוֹל לְבִי פְנִישְׁתָּא וְיִצְלִי צְלוֹתֶיהָ, כְּדִין כְּתִיב (ישעיה מט ג) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְּאֵר.

מתוק מדבש

אֲשַׁתְּחֹה אֶל הִיכַל קִדְשֶׁךָ בִּירְאֲתֶךָ וּמִפְרֵשׁ וְהִכִּי אוֹקְמוּהָ כִּךְ אֲמַרו חַכְמִים, לֹא לְבַעֲי לִיהּ לְבַר נֶשׁ לֹא־עֲלָא לְבִי פְנִישְׁתָּא אִין לוֹ לְאֲדָם לְהַכְנִס לְבֵית הַכְּנִסָּה, אֶלָּא אִי אֲמַלִּיךְ בְּקִדְמִיתָא בְּאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֵלָּא אִם יִמְלֹךְ תַּחֲלִילָה וְיִטוֹל רְשׁוֹת מֵהָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים, בְּגִין דְּאֲנוּן תְּקִינּוּ צְלוֹתָא לְקַמִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפִי שְׁהָם תִּקְנוּ אֵת הַתַּפְלוֹת לְפָנֵי הַקַּב"ה, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב זֶהוּ שְׁכֵנוֹב (ס"ג נט"א נ"ז ו' יקרא דף ט ע"ג) וְאֲנִי בְּרֹב חֲסִדָּךָ, דָּא אֲבָרְהָם זֶהוּ אֲבָרְהָם כַּמ"ש (מִינֵה ז כ) חֲסִד לְאַבְרָהָם, אָבוּא בֵּיתְךָ, דָּא יַעֲקֹב זֶהוּ יַעֲקֹב, כַּמ"ש (נְרַשְׁטִית לֵג ז') וַיִּבֶן לוֹ בֵּית, בִּירְאֲתֶךָ, דָּא יִצְחָק זֶהוּ יִצְחָק, כַּמ"ש (עֵיין ס"ג ל"ג) פַּחַד יִצְחָק, וּבְעֵי לֹא־כִלְלָא לֹוֹן בְּרִישָׁא, וּבִתֵּר פֶּן יִיעוֹל לְבִי פְנִישְׁתָּא וְיִצְלִי צְלוֹתֶיהָ וְצִרִיךְ לְכַלּוֹל אֵת הָאֲבוֹת תַּחֲלָה, וְאַחַר כִּךְ יִכְנֵס לְבֵית הַכְּנִסָּה וְיִתְפַּלֵּל תַּפְלָתוֹ, כְּדִין כְּתִיב אֵז כְּתוּב וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֲתַפְּאֵר פִּירוּשׁ שֶׁהַקַּב"ה יִתְפַּאֵר בּוֹ לֹוֹמֵר כַּמָּה בֶּן חַיִּיב יֵשׁ לִי בְּעוֹלָמִי.

(הַקְּדוּמָת הַזֶּה דָּף י"א ע"א, וּבְבִיאורֵינוּ כִּרְךְ אַ עַמ' קַמ-קַמָּא)

בְּלֶבָא שְׁלִים צִרִיךְ לְקַבֵּל עֲלֵיו עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּלַב שְׁלֵם בְּקִרְיָאֵת שִׁמְעַ, וְיִכְלּוֹל אֵת עֲצֻמוֹ בְּהַמְלָכוֹת דְּאַצִּילוֹת, וְלֹא־קְדָמָא לְמַמְסַר קַמִּיה פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשִׁיהּ וְצִרִיךְ לְהַקְדִּים וּלְמַסּוֹר לְהַקַּב"ה אֵת נַפְשׁוֹ בְּפַקְדוֹן בְּפַסּוּק (תהלים לא ו) בִּידֶךְ אֲפַקִּיד רוּחִי, לְפִי שֶׁאִם מַסְרָה בְּתוֹרַת פַּקְדוֹן חַיִּיב הַנִּפְקֵד לְהַחזִיר הַפַּקְדוֹן לְבַעֲלֵיו, וּמִיַּד אֲשַׁתְּזִיב מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן וּמִכָּל רוּחִין בִּישׁוּן, וְלֹא שְׁלֹטִין עָלֶיהָ וּמִיַּד יִנְצַל מִכָּל מִינֵי חַלָּאִים רַעִים וּמִכָּל רוּחֹת רַעוֹת שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ עֲלָיו, כִּי אִין בְּעַל הַחוּב רִשְׁאִי לִיפְרַע מֵהַפַּקְדוֹן (כַּמְצוֹר נ"ז נַמְדַּנְר דָּף קִיט ע"א, וְעֵיין צוֹהַר מְדַשׁ פ' נְרַשְׁטִית דָּף כ"ג ע"ג, מַה שְׁכַתְּנֵנוּ צַס"ט טו"ט הַרְדְּצו"ו).

וּבְצַפְרָא פֻד קָם מַעֲרִסִיהּ בְּעֵי לְבָרְכָא לְמַאֲרִיהּ וּבְכַרְךָ כַּשֶּׁאֲדָם קָם מַמְטוֹת צִרִיךְ לְבָרֵךְ לְבוֹרָאוֹ, וְלִמְיַעַל לְבֵיתֶיהָ וְלִמְסַגְד קַמִּי הִיכְלִיהּ בְּדַחִילוֹ סְגִיא וְצִרִיךְ לִיכְנֵס לְבֵית הַכְּנִסָּה וְלְהַשְׁתַּחוּוֹת לְפָנֵי הִיכְלֹו בִּירְאָה גְדוּלָה, וּבִתֵּר פֶּן יִצְלִי צְלוֹתֶיהָ וְאַחַר כִּךְ יִתְפַּלֵּל תַּפְלָתוֹ, וְיִסַּב עֵיטָא מֵאֲנוּן אֲבָהֶן קִדְיִשׁוּן וְיִמְלֹךְ תַּחֲלִילָה עִם הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים כְּדִלְקַמֵּן, דְּכֹתִיב וְאֲנִי בְּרֹב חֲסִדָּךְ אָבוּא בֵּיתְךָ

שבח דא שירתא

מוֹבָא בְּהַקְדָּמָת הַסֵּפֶר דְּמִשְׁק אֲלִיעוֹר מַהְרַ"ק רַבִּי אֲלִיעוֹר צַבִּי מִקְּאֲמָרָא זִע"א, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: שְׁמַעְתּוּ מִקְּאֲמָרָא זִע"א, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: שְׁמַעְתּוּ מִפֶּה קְדוֹשׁ רַבִּי יַעֲקֹב יִצְחָק בֶּן מֵאֲטִיל (הַחוּזָה) מְלוּבָלִין, שְׁרַצְנוּ הַמּוֹב הַיּוֹהֵה שִׁיחִיהּ אִישׁ אַחַד בְּעוֹלָם שִׁיפְרֵשׁ דְּבִרֵי הַחוּזָה הַקְּדוֹשׁ עַל פִּי פִשְׁט פִּשְׁטוֹ בְּכָל מְקוֹם שִׁיכּוֹל לְפַרֵשׁ עַל פִּי פִשְׁט. וְכִי הוּא כְּדִי שִׁיכּוֹל לִידְבַק כָּל אַחַד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים בְּדְבָרֵי הַחוּזָה הַקְּדוֹשׁ, כִּי יִדְעֵהוּ הוּא שְׁעִיקְךָ קְנִיית דְּבִיקוֹת הַבוֹרָא בְּרוּךְ הוּא בְּאִין מִמֶּשׁ וּבְשִׁמְחָה, הוּא בֵּא מְלוּבָלִין דְּבִרֵי הַחוּזָה וְכִי, עַד כֵּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וּבְעוֹרַת ה' נִקְוָה שׁוֹכְנֵי לְמַלְאוֹת רַצוֹן הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הַלֵּל.

לְקַבֵּל הַעֲלָן מִיַּד שְׁבַע יֵשׁ לְשַׁלַּח אִימִיל בְּכַתּוּבָה: 3022233@gmail.com

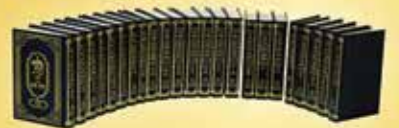
הַחוּזָה הַקְּדוֹשׁ ע"פ "מְתוֹק מִדְּבַשׁ" הַפִּירוּשׁ הַנֶּפְרָא שֶׁהַקַּב"ה כָּל תְּפִירוֹת יִשְׂרָאֵל

פּוֹרְמַט כִּיס
"וּבְלִכְתֵּךְ בְּדֶרֶךְ"
מַהְדוּרַת ר' יוֹסֵף צַבִּי
בְּעֶרְגָּע
(cm 16.5/11.5)

פּוֹרְמַט רִגִּיל (cm 24/17)

פּוֹרְמַט בֵּינוּנִי - מַהְדוּרַת ר' הַעֲרֶשֶׁל וְעֵבֶעֶר
(cm 17/12)